

Есента преваля, горещите дни за тази година отдавна останаха назад, а напоследък и снежинките отново започват своето нашествие. Тези от нас, които не са надеждно екипирани за зимната планина, обикновено ограничават за няколко месеца ходенията си там. На дневен ред в този период обаче, излизат някои местенца, които поради малката си височина, безводието и порядъчното количество камънак, така или иначе не са най-удачният избор за разходка през месеците без буквата "р" в името. Освен ако не сме решили да проверим дали системата ни за терморегулиране функционира безупречно...



Самотното скално образувание в началото на долината.

Конявската планина е един от многобройните масиви в Западна България, които сред плетеницата от била и котловини, предлагат някои чудни варианти за "извънлетни" забавления. В нейните пазви, недалеч от село **Раждавица**, се крие едно кътче, което доскоро сполучливо носеше етикета "непознато", но напоследък все по-често започва да изскача от този или онзи туристически пътеводител. Въпреки последните думи, ако търсите място, което да е интересно, тихо, безлюдно и до голяма степен да е синоним на "пущинак" - долината на **река Шегавя** е избор, който си заслужава!



Конявската планина и долината на Шегавя.

Намира се там, където река **Струма** напуска **Земенския пролом**, съвсем близо до споменатото село **Раждавица** и на петнадесетина километра от **Кюстендил**. Шегавя е малка река, която обаче е забележителна по своему - по протежение на голяма част от долината си тя много-много не се вижда. И не защото е чак толкова миниатюрна, а защото тече под земята! Речното легло тук е сухо - е, личи си, че все пак преминава

вода, но само когато тя е в по-голямо количество - тоест, при топенето на снега през пролетта или при обилни валежи.



В долния край на долината може да се види една бетонна шахта, дълбока няколко метра, на дъното на която се чуват и виждат водите на Шегава. Още малко по-надолу те изскачат на повърхността изпод черния път между селата Раждавица и **Гърбино**. Появилата се бистра рекичка криволичи за кратко между големи дървета и зелени полянки, след което се влива в Струма като ляв приток. Но с какво толкова е интересна тази Шегава, освен с играта си на "тука има - тука няма"?



Веднага отговаряме (а и от снимките би трябвало вече да си е проличало!) - колкото по-нагоре срещу въображаемото течение на реката отиваме, толкова по-тъсна става нейната долина. Освен че постепенно придобива каньоновиден характер, тя е изпълнена с многобройни и причудливи скални образувания. Някои от тях изглеждат повече от странно, сякаш предизвикват гравитацията. Други бодат синия фон на небето с остри ръбове, а трети наподобяват полуразрушените кули на древни крепости.



Приумици на природата край Шегава.

На места се виждат отворите на пещери - една доста голяма привлича погледа веднага, щом навлезем в долината. Едно от най-интересните образувания също се вижда още в началото - представлява единична скала, висока няколко метра, с два остри върха. Единият от тях, погледнат от определен ъгъл, има профил на грамаден объл камък, който сякаш едва се крепи на крехка основа. Край него безброй конусовидни варовикови скали се "зъбят" от склоновете на Конявската планина и отвличат вниманието от суровия терен наоколо, обрасъл с рехави храстчета, треви и покрит със сипеи и трошлив камънак.



Пещери високо над Шегава.

Скоро след двувърхата самотна скала, пътеката, по която става придвижването навлиза в гора от тънкостволни дървета. Между техните клони често се мяркат огрени от слънцето живописни скали, а бреговете на долината се приближават все повече един към друг, като хвърлят дълбока сянка върху горичката. При последното ни посещение в района дори птичи песни се чуваха съвсем рядко и тишината беше осезаема - в такива моменти на човек му се струва невероятно, че само допреди час-два е бил атакуван от шума на автомобили, трамваи, метро, крясъци и други подобни, а това, което сега долавя със слуха си е... почти нищо. Тотална отмора!



Пътеката започва плавно да се изкачва вляво (или вдясно - ако се обърнем към Раждавица) и с множество криволичения излиза на слънце. Оттук, с нужното повишено внимание и след полагащото се подкрепяне с провизии от раниците, можем да плъзнем по склона и да открием нови любопитни гледки - скални халки, ниши и многометрови отвеси, които при поройни дъждове вероятно се превръщат в красиви водопади. Придвижването става значително по-трудно, а на места и не съвсем безопасно.



Долината на Шегава, гледана от по-голяма височина.

Не може да се твърди, че има ясна пътека, но пък за настроените авантюристично и за тези, които не се спират пред изморителни изкачвания и разтреперващи коленете слизания по сипеи, се откриват чудесни панорами към долината на Шегава и гънките на Конявската планина. Останалите, които не обичат да рискуват или пък не намират очарование в лазенето на четири крака, също би трябвало да останат доволни от видяното тук - мястото е отлично за едnodневна екскурзия и в една голяма част от маршрута е по силите на всеки.



Причудливите зъбери в долината на Шегава.
Как да стигнем?

Изходна точка за разходка по долината на **Шегава** е село **Раждавица** - разположено край река **Струма**, край южния край на **Земенския пролом**. Най-близкият град е **Кюстендил** - намира се на около петнадесет километра. Столицата София също не е твърде далеч - на стотина километра. И така - ясно е, че придвижването с кола е едната възможност за достигане до селото (известно, между другото, и с черешовите си градини - подобно на целия кюстендилски край). Друг, отличен при това вариант, е пътуването по "железния път" - по тази линия повечето влакове са нови и удобни, гледките наоколо са чудесни, а и гарата на Раждавица е приятно място - с интересен часовник и красиви стари чинари отпред.



Горичка по дъното на долината.

Два са основните маршрути за достигане от селото до Шегава. На гърба на жп гарата се вижда широко пространство с преминаващ автомобилен път. Ако тръгнем на ляво, покрай линията на влака, в посока към Земен, скоро ще прекосим Струма по мост. Движим се край реката, срещу нейното течение, по улица, която след последните къщи преминава в черен път (ако правилно си спомняме, името на улицата е "Христо Смирненски"). Тридесетина минути след гарата достигаем старинната полуразрушена **църква "Св. Атанасий"**. Тя се вижда вляво и малко по-ниско от пътя, при завой на Струма.



Продължаваме по виещия се черен път, който след още половин час, а може би и по-малко, достига до **кръстопът**. Тук можем да видим появяващата се на бял свят Шевага. Пътят, който се изкачва стръмно вдясно отива обратно към Раждавица (и това е другият вариант за идване до това място), този вляво води до **село Гърбино**, а средният навлиза в долината на Шевага. Тръгваме по него и след не повече от четвърт час наоколо започват да изникват природните скулптури, заради които сме дошли.



"Прозорец" в скалите на Шевага.

Другият маршрут за долината е малко по-объркващ и тръгва отново от жп гарата - само че вдясно по шосето зад нея. След няколко завоя по него и преминаване покрай полуразрушени постройки, за десетина минути достигаме висящ мост над Струма. Прекосяваме реката по него и продължаваме по черен път от другата страна - държим посока към най-високо разположените къщи, отсреща по склоновете на Конявската планина. Последователно преминаваме край запустелите сгради на бившето ТКЗС, гробищата и една помпена станция. После пътят започва да слиза надолу, а точно срещу нас се разкрива внушителна гледка към долния край на долината на Шевага.



А ето я най-последно и самата река Шегавица.

Достигахме кръстопътя, споменат в описанието на първия маршрут и поемаме в този случай по десния път - ако идваме от тази страна левият води към вече споменатата църква и към Раждавица, а този направо - към Гърбино. Разстоянието от гарата до кръстопътя се преодолява отново за около час. Излетът в района със сигурност ще ви хареса, а като добавим, че съвсем близо се намират и красотите на Земенския пролом, заедно с Полскооскакавишкия водопад - ясно е, че има защо да отидем до Раждавица, че дори и да повторим.

Приятна разходка!

Публикувано 27th November 2013 от [Димитър](#)